

SOCIALINIO DIALOGO

VADOVAS ŽAIDĖJAMS

KAIP ĮKURTI VEIKSMINGĄ ŽAIDĖJŲ ASOCIACIJĄ

ĮVADINIS ŽODIS

į vadovą žaidėjams parengė žaidėjų asociacijos.

Vadovas padės jums įkurti profesionalių žaidėjų asociaciją. Kurdami tokią asociaciją, jūs mokysitės iš kitų žaidėjų klaidų ir patirties bei naudositės keleto sėkmingiausiai ir ilgiausiai pasaulyje veikiančių žaidėjų asociacijų specialistų žiniomis. Svarbu ir tai, kad jūs mokysitės ir iš neseniai Europoje įsikūrusių žaidėjų asociacijų.

Be abejo, žaidėjų asociacijos kūrimas nėra savitikslis - labai svarbu tai, kokios naudos jūsų įsteigta asociacija duos žaidėjams. Šis vadovas padės jūsų asociacijai veikti efektyviai ir nuosekliai.

Visada prisiminkite, kad rašymas nėra toks veiksmingas kaip kalbėjimasis. Šis vadovas padės jums užmegzti ryšius su žmonėmis, kurie su džiaugsmu jums pagelbės. „EU Athletes“ vienija Europos žaidėjų asociacijas, ir mes esame įsipareigoję padėti vystyti visų sporto šakų žaidėjų asociacijų veiklą Europoje.

Tikimės netrukus pradėti su jumis bendradarbiauti.

Yves Kummer

ES Athletes prezidentas

INDEX

01	ĮŽANGA	4
02	KAIP ĮKURTI ŽAIDĖJŲ ASOCIACIJĄ?	6
03	TECHNINĖS DETALĖS	10
04	NARYSTĖ	14
05	PARODYK MAN PINIGUS - ATEITIES PLANAVIMAS	17
06	SOCIALINIO DIALOGO LINK	22
07	JŪSŲ PIRMOJI KOVA	24
08	PASAULIO ŽAIDĖJŲ ASOCIACIJOS, VIENYKITĖS!	29
>	KŪRĖJŲ SĄRAŠAS	31
>	NAUDINGA KONTAKTINĖ INFORMACIJA	31

► KAS YRA SOCIALINIS DIALOGAS?

Greičiausiai jūs jau buvote užmezgę socialinį dialogą patys to net nežinodami. Paprasčiausia socialinio dialogo forma yra įvairių klausimų aptarimas tarp žaidėjų ir jų darbdavių (dažniausiai klubų).

Socialinis dialogas yra daug aprėpianti frazė - nuo neformalių diskusijų klubuose iki kolektyvinės sutarties bei bendraeuropinių susitarimų tarp darbdavių ir žaidėjų, o tai netgi gali pakeisti Europos įstatymus.

Socialinio dialogo skatinimas sporto srityje yra vienas iš Europos Komisijos prioritetų (todėl ir buvo suteiktas finansavimas šiam vadovui išleisti).

Šis vadovas yra skirtas norintiems įkurti savo sporto šakos nacionalinę žaidėjų asociaciją. Asociacijos įkūrimas yra esminis žingsnis siekiant užmegzti socialinį dialogą. Asociacija leis žaidėjams išreikšti savo valią ir turėti balsą sprendžiant jiems aktualius klausimus.

► KAS YRA ŽAIDĖJŲ ASOCIACIJA?

Žaidėjų asociacija gali egzistuoti daugeliu formų, bet bendrai tariant tai yra deramai įsteigta ir demokratiškai išrinkta organizacija, skirta atstovauti narių - profesionalių žaidėjų - interesams.

Subūrus žaidėjus, galima sukurti galingą kolektyvinį balsą, kuris padės ginti ir remti žaidėjų interesus. Klubas gali atleisti vieną žaidėją, bet negali atleisti visos komandos ar lygos.

Žaidėjų asociacijos taip pat gali suteikti žaidėjams galimybę turėti svarų balsą sprendžiant bendrus jų sporto šakos klausimus.

► KODĖL TAI TURĖTŲ RŪPĖTI?

Tai nėra atsitiktinumas, kad kai kurių sporto šakų, turinčių sėkmingiausias žaidėjų asociacijas, žaidėjai yra geriausiai apmokami ir turi geriausias socialines garantijas.

Daugelis sporto klubų mano, kad įprastos darbo santykių taisyklės jiems negalioja ir kad jie gali samdyti ir atleisti žaidėjus kada panorėję.

Nors būti profesionaliu sportininku yra puiku, tačiau sportininkas visada rizikuoja netekti darbo dėl vienintelės traumos ar būti atleistas dėl kelių prastų pasirodymų. Gaila, bet dažniausiai tik tada, kai reikalai pakrypsta į blogąją pusę, žaidėjai supranta, kad žaidėjų asociacijos reikalingos jais pasirūpinti.

Iš esmės, pagal Europos teisę, žaidėjų asociacijos gali derėtis dėl teisiškai įpareigojančių kolektyvinių sutarčių. Ši socialinio dialogo forma yra puoselėjama Europos įstatymų leidyboje ir saugoma Europos įstatymų. Sąveika tarp Europos ir nacionalinių įstatymų yra sudėtinga, bet kolektyvinė sutartis turėtų būti ginama ir nacionalinių įstatymų.

Imdamiesi iniciatyvos ir kurdami žaidėjų asociaciją, jūs padėsite apsaugoti esamų ir būsimų sportininkų interesus. Jūs turėsite galimybę tęsti darbą sporto srityje ir, jeigu asociacijos veikla bus sėkminga, galite būti įrašytas į sporto istoriją kaip sėkmingos žaidėjų asociacijos įkūrėjas.

► SUNKUS DARBAS

Pradėkite nuo pradžių. Įkurti žaidėjų asociaciją nėra lengva. Tai pareikalaus daug sunkaus darbo už labai mažą atlygį. Dauguma žaidėjų, kuriems jūs ruošiatės padėti, tikriausiai bus abejingi. Jūs taip pat greičiausiai patirsite klubų ir federacijų diskriminaciją. Neretai žaidėjų asociacijoms vadovaujantys asmenys, pasibaigus kontraktams, būna atleidžiami iš klubų.

Svarbu, kad jūs suprastumėte, koks sunkus darbas jūsų laukia. Gali praeiti net keleri metai, kol pamatysite rezultatus. Tačiau visi sportininkai žino, kad niekas nėra gaunama lengvai ir kad viskam reikia pasiryžimo ir atkaklumo (ir šiek tiek sėkmės). Jums galėtų padėti nuostata, jog pirmieji asociacijos kūrimo metai bus jūsų mokymosi metai.

► PAGALBOS BEIEŠKANT

Kurdami žaidėjų asociaciją, jūs tampate pasaulinės komandos dalimi. Yra daug žmonių, norinčių padėti, žmonių, tikinčių žaidėjų asociacijų svarba, kurie savanoriškai pasiūlys jums savo laiką bei žinias.

Padės ir kitos žaidėjų asociacijos. Jūsų šalyje greičiausiai yra bent viena kitos sporto šakos asociacija¹, o kitos šalys tikriausiai turi jūsų sporto šakos žaidėjų asociaciją².

Jūs turėtumėte susirasti palankiai nusiteikusį teisininką, kuris sutiktų tapti jūsų teisiniu patarėju (nemokamai). Ateityje, kai asociacijos veikla išsibėgės, jis turės nemažai apmokamo darbo³. Taip pat pabandykite susirasti finansininką, kuris sutiktų nemokamai pakonsultuoti. Už tai jūs galite jam suteikti garbės nario statusą ar padovanoti kelis bilietus į rungtynes.

Jūs galite apsvarstyti galimybę susijungti ar dirbti kartu su didesne sąjunga. Šis variantas turi savų privalumų ir trūkumų, kurie bus aptarti vėliau, tačiau, kol svarstote visus galimus variantus, kalbėtis su didesnėmis sąjungomis tikrai verta. „UNI europa“ / EURO-MEI (žiniasklaidos, pramogų ir meno darbuotojus vienijančios organizacijos Europos padalinys) yra vieni šio projekto partnerių ir yra įsipareigoję padėti kurti žaidėjų asociacijas bei vystyti socialinį dialogą.

Kontaktų sąrašas yra 31 puslapyje.

1. Futbolo žaidėjų asociacijų yra beveik kiekvienoje Europos šalyje - susisiekite su FIFPro (Profesionalių futbolo žaidėjų federacija), norėdami gauti daugiau informacijos www.fifpro.org
2. EU Athletes turėtų padėti rasti kitas asociacijas www.euathletes.info
3. Visada turėkite omenyje kad „nemokamas“ teisininkas gali turėti slaptų ketinimų.

► KAS YRA KAS?

Pagrindines pareigas naujoje asociacijoje vertėtų patikėti buvusiems patyrusiems žaidėjams. Esami jauni žaidėjai gali susidurti su tokiais sunkumais kaip diskriminacija ir laiko stoka.

Buvęs žaidėjas, užimdamas šias atsakingas pareigas, lengviau susikalbės su žaidėjais, o jo išvalgumas bus vertingas sprendžiant esmines problemas. Profesionalūs sportininkai gali būti gana izoliuota grupė, paprastai nepasitikinti nežinomais asmenimis. Buvęs žaidėjas gali šį barjerą lengviau įveikti, be to, jis (ji) turės pažįstamų ir senų komandos bendražygių, kurie vis dar žaidžia.

Esami žaidėjai turės būti įtraukti į asociacijos veiklą kaip asociacijos garbės nariai ar išrinkti atstovai. Greičiausiai jie taip pat susidurs su diskriminacija, todėl jūs turite atsakingai pagalvoti, kuriuos žaidėjus pasirinkti. Paprastai tinkamiausias žmogus būtų koks nors „neliečiamas“ asmuo - nacionalinės rinktinės žvaigždė arba labai gerbiamas pirmaujančio klubo kapitonas.

Pirmaisiais metais reikėtų ir būtų naudinga išsirinkti vykdomąjį komitetą, kurį sudarytų esami žaidėjai. Idealu, jei bent keturi iš jų būtų iš skirtingų komandų.

Ilgūdžiai, kurių reikia žaidėjų asociacijai sėkmingai valdyti, yra mokėjimas tvarkyti dokumentus, finansinius reikalus, mokėti viešai kalbėti, derėtis, organizuoti susitikimus ir bendrauti su teisininkais bei žiniasklaida. Tačiau per daug nesijaudinkite - dauguma mūsų mokėsi iš praktikos, be to, savarankiškam tobulinimuisi visada galima rasti literatūros bei mokomųjų ir praktinių kursų, kurie padėtų lavinti reikalingus įgūdžius.

► KAS AKTUALU?

Įvardijus problemą, kuri aktuali žaidėjams, daug lengviau pradėti žaidėjų asociacijos veiklą. Tai gali būti beveik bet kas: žaidėjų saugumas, varžybų tvarkaraštis, draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, dopingo testai, teisėjavimo kokybė arba kas nutinka, kai žaidėjai baigia savo karjerą. Pakalbėkite su keliais žaidėjais, įsiklausykite, dėl ko jie labiausiai nerimauja, ir pradėkite apie tai diskutuoti garsiai.

► PASITIKRINKITE VANDENIS, Į KURIUOS BRENDATE

Dabar, kai jūs įvardijote problemą, panaudokite ją kaip atspirties tašką ir kartu įvertinkite, ar žaidėjai yra pakankamai suinteresuoti dalyvauti asociacijos veikloje.

Sudarykite trumpą anketą (tai gali būti preliminarinio nario anketa), kurioje žaidėjai galėtų pareikšti savo norą ar nenorą tapti naujos asociacijos nariais. Nepamirškite anketoje paprašyti kontaktinių duomenų, kad vėliau galėtumėte užmegzti ir palaikyti ryšį.

PRADĖKITE NUO GERIAUSIŲ

Patirtis parodė, kad norint įvertinti žaidėjų suinteresuotumą ir surasti pirmuosius narius, geriausia pradėti nuo nacionalinės rinktinės. Tai turi keletą privalumų: jie tikriausiai yra per geri, kad būtų atleisti, todėl jūsų asociacijos nariai bus geriausi žaidėjai. Be to, tikėtina, kad legionieriai, sugrįžę į savo klubus, paskleis užsienyje žinią apie naujai įkurtą asociaciją.

Nacionalinės rinktinės įtraukimas į asociaciją taip pat padės gauti oficialų sporto federacijos pripažinimą. Tai aptarsime vėliau.

► AGITUOKITE IR ANGAŽUOKITE

Dar nė vienai žaidėjų asociacijai nepavyko įsitvirtinti neskiriant pakankamai dėmesio susitikimams bei bendravimui su žaidėjais. Susitikimai akis į akį yra geriausias būdas. Netgi įsteigta žaidėjų asociacija turėtų organizuoti susitikimus su kiekviena komanda mažiausiai kartą per metus.

Vertėtų susirasti po žaidėją kiekviename klube, kuris yra labiausiai suinterasuotas ir galėtų būti jūsų pradinis kontaktinis asmuo. Šis asmuo galėtų jums atstovauti klube, o, atėjus laikui, galėtų tapti kandidatu į vykdomąjį komitetą.

Internetas, socialiniai ryšiai, laiškai, telefonai, SMS žinutės yra svarbu, ir jūs turėtumėte visada prašyti žaidėjų pranešti savo kontaktinius duomenis (taip pat pasidomėti, kuriam iš ryšio palaikymo būdų žaidėjas teikia pirmenybę). Tačiau prisiminkite, kad veiksmingiausias būdas palaikyti ryšį yra tiesioginis bendravimas.

► KAIP DĖL FEDERACIJOS?

Kalbėsitės ar ne su sporto federacija prieš įsteigdami asociaciją priklausau tik nuo jūsų pačių.

Iš tikrųjų sporto pasaulis nėra didelis, ir žmonės žinos, ką jūs darote. Informuoti federaciją ar lygas apie savo ketinimus (galbūt mandagaus laiško forma) gali būti naudinga, jeigu norite palaikyti tolesnius darbinis santykius. Vis dėlto turėkite omenyje, kad klubai ir (arba) federacija gali kenkti jūsų darbui.

Jei manote, kad galite sulaukti trukdymo ir priešiško iš federacijos ar klubų, prieš skelbdamiesi geriau palaukite, kol surinksite pakankamą narių skaičių. Tokiu atveju jie neturės galimybės pirmieji kalbėtis su žaidėjais ir įtikinti jų, kad žaidėjų asociacija niekam nereikalinga.

Apskritai geriausia būtų pasikalbėti su federacija apie savo ketinimus ir susitarti dėl vaidmens, kurį, jūsų nuomone, asociacija galėtų atlikti. Gali būti, kad žaidėjų asociacija bus maloniai priimta (nors mažai tikėtina), jeigu jūs kaip vieną iš pagrindinių asociacijos tikslų pateiksite ką nors, kas naudinga jūsų sporto šakai (pavyzdžiui, socialinės gerovės ir mokymo bei tobulinimosi programų organizavimas).

► LAIKAS APSISPREŠTI

Pasikalbėjus su žaidėjais, metas atsistoti ir apmąstyti savo galimybes. Dabar būtų naudinga sąžiningai atsakyti į šiuos klausimus:

- Ar žaidėjai tikrai nori asociacijos?
- Ko jie tikisi iš naujos asociacijos?
- Kiek žaidėjų taptų asociacijos nariais?
- Ar aš esu tinkamiausias asmuo vadovauti asociacijai?
- Ar galiu sau leisti metus dirbti neapmokamą darbą?

Pabandykite pasitelkti nuomonę iš šalies: pasikonsultuokite su kolega ar žaidėju.

► PAVADINIMAS, LOGOTIPAS IR INTERNETINIO TINKLALAPIO ADRESAS

Kiekvienai žaidėjų asociacijai reikia pavadinimo. Iš patirties galime pasakyti, kad geriau yra vengti žodžio „sąjunga“ bet kokiame pavadinime. „Žaidėjų asociacija“ sukelia žaidėjams ir klubams daugiau teigiamų reikšmės atspalvių.

Asociacija paprastai bus atpažįstama iš pavadinimo santrumpos, todėl užtikrinkite, kad ji gerai skambėtų. Prieš apsisprendami dėl pavadinimo pasidomėkite, kokios kitos organizacijos turi tą pačią pavadinimo santrumpą. Tokią paiešką galite lengvai atlikti internete.

Kai tik apsispręsite dėl pavadinimo, pabandykite užregistruoti atitinkamą internetinio domeno pavadinimą.

Jums taip pat reikės logotipo, nors jo sukūrimas dažniausiai nemažai kainuoja ir gali pasirodyti, kad tai ne pati tinkamiausia investicija pirmaisiais metais. Tačiau turėdami logotipą jūs atrodote profesionaliau.

Pagalvokite apie savo naujosios asociacijos pavadinimo ir logotipo pavertimą firmos ženklu. Tai vėlgi kainuoja, todėl gali būti palikta ir vėlesniam laikui, kai jūs įsitrauksite į savo pirmąsias komercines derybas. Ateityje suteikdami licenciją savo verslo partneriams naudotis jūsų logotipu jūs galėsite užsidirbti.

► ĮSTEIKITE VYKDOMĄJĮ KOMITETĄ

Vykdomasis komitetas yra organas, kuris prižiūri žaidėjų asociaciją, jis bus atsakingas už jos politiką ir valdymą. Tai yra pagrindinis komitetas, todėl labai svarbu jį sudarant nesuklysti.

Mes siūlytume sudaryti vykdomąjį komitetą iš septynių narių, nes toks skaičius yra ne per mažas asociacijos narių skaičiui aprėpti ir ne per didelis efektyviai priimti sprendimus.

Kai kurių šalių įstatymai reikalauja, kad visi komiteto nariai turėtų nustatytas pareigas, tokias kaip išdinko ar komiteto sekretoriaus. Pasiklauskite savo teisininko, ar yra kokių nors specifinių reikalavimų, apie kuriuos jums reikėtų žinoti.

Komiteto narių parinkimas yra be galo svarbus uždavinys, ir pirmaisiais metais tai turėsite padaryti jūs patys. Būtent dabar tampa ypač svarbus tas laikas, kurį pradžioje skyrėte bendravimui su žaidėjais, teisininkais bei finansininkais.

Pirmininkas yra svarbiausias asmuo komitete. Jis bus asociacijos veidas (ir jūsų viršininkas). Daugumos žaidėjų asociacijų pirmininkai yra esami žaidėjai, tačiau yra naudinga, t. y. galima atkreipti visų dėmesį, jei pirmuoju jūsų asociacijos pirmininku bus paskirtas neseniai karjerą baigęs žaidėjas.

Sklandžiam valdymui užtikrinti geriausia skirti du asmenis į pirmininko ir pagrindinio vykdančiojo vadovo postus - svarbu, kad jūs kartu galėtumėte produktyviai dirbti.

Kai kurios asociacijos mėgsta, kad visus postus vykdomajame komitete užimtų esami arba buvę žaidėjai. Kitoms asociacijoms labiau patinka, kad tarp jų komiteto narių būtų teisininkas ir finansininkas. Pastarojo varianto privalumas yra toks, kad jūs galite gauti nemokamų teisinių ir finansinių patarimų. Šie kitų sričių profesionalai taip pat leis pažvelgti į dalykus iš šalies, o tai gali būti naudinga susirinkimų metu. Tačiau tokio pat rezultato galima pasiekti ir skiriant minėtus asmenis stebėtojais be balsavimo teisės. Nesvarbu, kaip jūs nuspręsite, bet dauguma komiteto narių turi būti esami arba buvę žaidėjai.

Kai galvosite apie komiteto sudėtį, užtikrinkite, jog išrinkti asmenys atstovautų kuo platesniam asociacijos narių ratui. Tokiu būdu parodysite, jog asociacija rūpinasi visais žaidėjais. Jeigu lygoje yra daug legionierių, jums pravers turėti vieną jų atstovą komitete. Komiteto nariai bus jūsų ambasadoriai, todėl jūs turite būti tikri, jog jie yra patikimi, sąžiningi ir visapusiškai palaikantys žaidėjų asociacijos idealus.

Pradžioje nebūtina organizuoti asociacijos vadovų rinkimų, kuriuose balsuotų visi nariai. Paprastai pradinis komitetas išliks iki pirmojo metinio visuotinio susirinkimo, kurio metu turėtų vykti demokratiniai rinkimai.

► ASOCIACIJOS ĮSTATAI IR JURIDINIS STATUSAS

Jums reikia nuspręsti, koks bus jūsų asociacijos juridinis statusas.

Tai priklausys nuo konkrečių įstatymų dėl asociacijos veiklos įteisinimo jūsų šalyje. Tam išsiaiškinti jums prireiks teisinio patarimo. Reikės formalių įstatų, kuriuose būtų apibrėžta, kad asociacija yra profesinė sąjunga - tai leis asociacijai vesti derybas narių vardu dėl kolektyvinės sutarties.

Galiausiai, asociacijai besiplečiant, jums gali prireikti sukurti skirtingas grupes, kurios atskirai rūpintųsi skirtingais reikalais, pavyzdžiui, santykiais su verslo įmonėmis, kvalifikacijos tobulinimu ir mokymu bei savanoriškais fondais.

Apsisprendus dėl asociacijos juridinio statuso, jums reikės suformuluoti asociacijos įstatus. Čia neišsiversite be advokato pagalbos, nors tai yra gana įprastas dalykas. Pabandykite išlikti politiškai neutralūs ir pasikalbėkite su kitomis žaidėjų asociacijomis, kaip jos išsprendė šį klausimą. Pasitikslinkite su savo teisininku, tačiau apskritai į asociacijos įstatus turėtų būti įtraukti šie dalykai:

- asociacijos tikslai ir uždaviniai (įskaitant jos kaip profesinės sąjungos apibrėžimą);
- asociacijos įgaliojimai;
- kas gali tapti asociacijos nariu;
- komiteto rinkimai;
- kas būtų, jeigu asociacija nustotų veikti.

Jums taip pat reikės atidaryti banko sąskaitą asociacijos vardu. Remdamiesi patirtimi galime pasakyti, jog norint paimti pinigų iš šios sąskaitos verta reikalauti dviejų žmonių parašų.

Galvokite apie asociacijos įstatus ir asociacijos juridinį statusą kaip apie pastato pamatus. Jeigu jūs dėsime pakankamai pastangų klojami šiuos pamatus, jums niekada nebereikės vėl prie jų sugrįžti.

► SAJUNGOS DALIS?

Jums gali būti naudinga užmegzti partnerystę su didesne profesine sąjunga, kuri rūpinasi darbuotojais apskritai.

Remdamiesi žaidėjų asociacijų patirtimi galime pasakyti, kad labai svarbu, kaip jūs sutariate su asmeniu, per kurį palaikysite ryšį su sąjunga. Kitas svarbus dalykas yra būtinybė išlaikyti savarankiškumą.

Nuo 1991 m. Švedijos ledo ritulio žaidėjų asociacija (SICO) palaiko artimus bendradarbiavimo ryšius su Gaunančių atlyginimą darbuotojų sąjunga (UNIONEN) - pagrindine Švedijos profesine sąjunga. Šis bendradarbiavimas leidžia SICO gauti teisinę pagalbą iškilus kokiems nors konfliktams tarp jos žaidėjų ir klubų. Naudodamasi šia parama, 1999 metais SICO pasirašė kolektyvinę sutartį.

Nežiūrint į tai, ką jūs nuspręsite, profesinė sąjunga gali pasiūlyti daugybę patarimų ir netgi padėti padengti kai kurias jūsų išlaidas bei pagelbėti teisiniais klausimais.

Nemažai asociacijų įsitikino, kad pradžioje būti didesnės sąjungos dalimi yra naudinga, tačiau asociacijos veiklai įsibėgėjus geriau stotis ant savų kojų. Čia daug kas priklauso nuo pačios sąjungos, su kuria jūs turite reikalų, ir nuo jūsų šalies įstatymų.

Vertėtų apvarstyti, ar jūs norėtumėte bendradarbiauti (o gal tik dalintis kabinetu) su kita žaidėjų asociacija jūsų šalyje.

Danske Elitesportsudøveres Forening (DEF) (Danijos elitinių sportininkų sąjunga) kartu buria Danijos badmintono, krepšinio, futbolo, rankinio ir ledo ritulio žaidėjų asociacijas, taip pat ieško žaidėjų iš sporto šakų, kurios neturi savų asociacijų. DEF yra nepriklausoma organizacija, kuri remiasi idėja, jog bendradarbiavimas ir dialogas sportininkų bendruomenėje sukurs geriausias darbo sąlygas sportininkams ir todėl leis Danijos sportininkams pasiekti geriausių rezultatų.

„UNI europa“ / EURO-MEI galėtų padėti užmegzti ryšį su jūsų šaliai tinkama sąjunga.

► GARBĖS KONSULTANTAI

Sportas yra populiarus ir todėl netrūksta žmonių, norinčių įsitraukti į sportą ir bendrauti su žaidėjais. Žaidėjų asociacija gali tuo pasinaudoti sukurdamą keletą garbės viceprezidentų postų ir (arba) patariamąjį komitetą.

Tai turėtų būti gera padėtį visuomenėje užimantys žmonės, turintys patirties kitose srityse ir (arba) pajamų iš kitų šaltinių, kurie su malonumu patartų ir paremtų asociaciją neprašydami atlygio. Būtų protinga parinkti tokius žmones, kurie užpildytų jūsų žinių spragas. Pavyzdžiui, jeigu jūs esate nelabai patyręs verslo planuotojas, parinkite verslo žmogų, kuris galės jums patarti verslo klausimais.

Santykiai su savanoriais sukuria savų problemų, ir svarbu iš anksto apibrėžti, ko tikimasi iš abiejų pusių. Dažnai gali būti naudingas neformalus „darbo aprašymas“.

► VERSLO PLANAS

Sudaryti verslo planą pirmiesiems ir pirmiems trejiems metams yra tikrai gera mintis. Jis neturi būti labai detalus, bet svarbu pagalvoti apie tai, kaip jūs panaudosite naujos asociacijos finansus ir ką realiai galėsite pasiekti per pirmuosius keletą metų.

► PASIRAŠYKITE ANT PUNKTYRINĖS LINIJOS

Tai svarbu. Žaidėjų asociacija be žaidėjų yra niekas, vadinasi, jums reikia pritraukti kiek įmanoma daugiau narių. Jūsų tikslas turėtų būti 100 % dabar žaidžiančių žaidėjų.

Pradėkite nuo nacionalinės rinktinės, o tada tęskite ten, kur jūs ir jūsų vykdomasis komitetas turi geriausių ryšių. Būtų paprasčiau susitikti su žaidėjais, kai jie yra kartu, savo klubuose. Pasikalbėkite su tais asmenimis, su kuriais jūs palaikote ryšį, ir paprašykite jų surengti susitikimą su komanda po treniruotės. Priklausomai nuo klubo, jums gali leisti susirinkti treniruočių bazėje arba gali tekti organizuoti susitikimą netoli esančioje kavinėje. Būtų geriausia pasiklausti trenerio, ką jis ar ji apie tai mano, nors kai kurie jų nenorės nieko apie tai žinoti.

Danijos rankinio žaidėjų asociacija susitikimus rengia treniruočių pobūdžio turnyruose. Tokiu būdu per dieną pavyksta susitikti su aštuoniais klubais, taip sutaupoma laiko ir pinigų.

► KĄ DARYTI, JEI KLUBAI NELEI- DŽIA SUSITIKTI SU ŽAIDĖJ AIS

Gali iškilti problemų, jei klubai neleidžia jums susitikti su žaidėjais. Vis dėlto tolesnėje perspektyvoje tai jums gali būti naudinga: galite sakyti žaidėjams, kad klubai bijo asociacijos, nes žino, kad jie turės pagerinti žaidėjų sąlygas ir pakelti atlyginimą.

Mūsų patirtis rodo, kad geriausias būdas apeiti klubo priešinimąsi - prašyti žaidėjų, kad jie patys suorganizuotų susirinkimą ir pakviestų jus dalyvauti. Tam reikėtų bent vieno žaidėjo iš klubo, kuris sutiktų padėti kuriant asociaciją.

Nepamirškite, kad klubai negali kontroliuoti, su kuo žaidėjai susitinka ne darbo metu.

► PARDUOK, PARDUOK, PARDUOK

Stovėdami priešais žaidėjus, jūs turite per penkias minutes „parduoti“ asociacijos idėją naujiems nariams. Todėl gerai pagalvokite, ką ruošiatės pasakyti.

Sutelkite dėmesį į anksčiau minėtus rūpesčius, pagalvokite, ką galite pasiūlyti kiekvienam pirmaisiais narystės metais ir ką pasiūlysite per pirmuosius trejus metus. Būtų neblogai, jei turėtumėte susirinkime draugą ar pažįstamą, kuris pasirašytų pirmasis.

Pagalvokite, ar galite pasiūlyti dovanėlių pasirašiusiems. Pavyzdžiui, gal galite išrūpinti tiekėjų nuolaidą sveikatos draudimui ar treniruočių įrangai.

Patirtis rodo, kad nors žaidėjams tikriausiai reikia draudimo, jie labiau žavisi treniruokliais ar kita įranga.

Jei turite kitų gerų pasiūlymų žaidėjams, dovanėlių gali neprireikti. Pavyzdžiui, viena žaidėjų asociacija pradėjo veiklą pažadėjusi iškovoti nedarbo dieną per Kalėdas.

Asociacijai pradėjus veiklą, jūs turėtumėte parengti nedidelę brošiūrą, kurioje būtų aprašyta, ką jūs siūlote. Pirmaisiais metais jums turėtų pakakti vieno lapo, kuriame būtų išdėstyta asociacijos struktūra, asociacijos siekiai bei jūsų atstovaujami atvejai.

Nario prašymo forma, kurią žaidėjai galėtų bet kada ir bet kur pasirašyti, taip pat yra būtina. Forma, pagal šalies teisės normas, turėtų patikrinti jūsų teisininkas. Minimaliai formoje turi būti vieta žaidėjo vardui, pavardei, kontaktinei informacijai (ypač el. pašto adresui ir telefono Nr.) bei žaidėjo prašymui įstoti į žaidėjų asociaciją.

Apsvarstykite galimybę į narystės prašymo formą įtraukti dalį dėl teisės į atvaizdą. Tai sudėtinga tema, tačiau jei sugebėsite įtikinti narius perleisti jų kolektyvines teises į atvaizdą žaidėjų asociacijai, jūsų pozicija gerokai sustiprės. Teisė į atvaizdą bus detaliau aptarta vėliau, bet greičiausiai žaidėjų įdarbinimo kontraktai bus suteikę kolektyvines teises į atvaizdą klubams ar lygai.

Jūs turėsite rinkti nario mokestį. Nario mokestis neturėtų būti didelis, kad neatbaidytų naujų narių. Kita vertus, pirmaisiais metais šie įnašai bus bene pagrindinis pajamų šaltinis. Pagalvokite apie priimtina mokestį, kuris taipogi padengtų jūsų išlaidas.

Rinkti nario mokestį yra ganėtinai sudėtinga ir brangu, todėl skatinkite visus narius naudotis tiesioginiu debetu (tai - vienodų mėnesinių įnašų mokėjimas elektroniniu būdu per jų banką). Kartais kai kurie klubai sutinka pervesti asociacijos nario mokestį išskaičiuodami sumą iš algos.

► PRISISTATYMO POBŪVIS

Ateis laikas, kai jūs turėsite pranešti pasauliui apie naujos asociacijos veiklą.

Pobūvis gali būti surengtas prieš ar po narių pasirašymo, priklausomai nuo to, kaip asociacijos veiklą vertina sporto visuomenė.

Paprastai kartu būna surengiama spaudos konferencija su žinomais žaidėjais, kurie yra jūsų asociacijos nariai. Tai parodo jūsų ketinimų rimtumą, ir kad viešumas svarbus jūsų veiklai. Taip pat tai yra galimybė pristatyti jūsų siekius ir viešai pakviesti klubus bei federaciją dirbti kartu.

► RYŠIO PALAIKYMAS

Nepakanka tik dirbti žaidėjų labui, jūs turite informuoti žaidėjus, kad tikrai tą darote. Jūs privalote susitikti su kiekvieno klubo žaidėjais bent kartą per sezoną. Tai turi būti didesnio komunikacinio plano dalis.

Kai kurios asociacijos naudoja metinius klausimynus žaidėjų nuomonei apie jų sporto šakos vystymąsi iširti. Tai naudinga keletu aspektų:

- klausimyno atsakymai gali būti gera medžiaga viešosios informacijos priemonėms;
- tai primena nariams, kad jūs dirbate dėl jų;
- atėjus derybų metui jūs tiksliai žinosite narių nuomonę.

Svarbu turėti savo internetinį tinklalapį, kad visuomenė žinotų apie jūsų egzistavimą ir ketinimų rimtumą. Internetinis tinklalapis turėtų būti nesudėtingas. Pirmaisiais veiklos metais turėtų pakakti paprasto internetinio puslapio su atnaujinama kontaktine informacija (pravartu pateikti mobiliojo telefono numerį). Sudėtingesni internetiniai tinklalapiai reikalauja daug priežiūros, laiko ir pinigų.

Pagalvokite apie antro mobiliojo telefono įsigijimą tik darbo reikalams. Tai padės apmokant sąskaitas ir, kas svarbiausia, padės jums atskirti darbo ir poilsio laiką.

Reguliarus informacinis biuletenis taip pat yra gera idėja, tačiau tai kainuoja ir užima laiko. Vargu ar žaidėjai jį skaitys, bet tai suteikia progą reguliariai išsakyti savo poziciją ir primena apie jūsų egzistavimą.

Galbūt geriau ir pigiau parengti reguliarių elektroninį informacinį biuletenį, kuris būtų išsiunčiamas visiems nariams elektroniniu paštu. Trumposios (SMS) žinutės mobiliuosiuose telefonais irgi geras bei pigus būdas palaikyti ryšius su nariais neatidėliotiniais klausimais, bet nepersistenkite.

Galiausiai nepamirškite palaikyti gerus santykius su vykdomuoju komitetu.

Jūs turite užtikrinti, kad darote tai, ko jie nori, ir kad reguliariai su jais konsultuojatės. Keletas vyresniųjų vykdančiųjų vadovų neteko pareigų nariams nusprendus, jog šie tinkamai neatstovauja jų interesams.

05

> PARODYK MAN PINIGUS ATEITIES PLANAVIMAS

► IŽANGA

Tikriausiai šiek tiek banalu, tačiau senas posakis „pinigai verčia pasaulį sukėti“ yra tiesa, kalbant apie bet kokią žaidėjų asociaciją. Kuo didesnės jūsų pajamos, tuo daugiau jūs galite investuoti į jūsų asociacijos vystymą ir paslaugų pasiūlos jūsų asociacijos nariams plėtimą.

► ILGALAIKĖ IR TRUMPALAIKĖ PERSPEKTYVA

Žaidėjų asociacija yra neatskiriama jūsų sporto šakos struktūrinė dalis. Jūsų ilgalaikis tikslas - būti pripažintam vienu didžiausių savo sporto šakos akcininkų ir pretenduoti į dalį bendrų jūsų sporto šakos sukurtų pajamų. Yra įvairių detalių sutartinių ir įstatyminių būdų, kuriuos jūs galite išnagrinėti, siekdami sutvirtinti šį santykį su jūsų vadovaujančiu organu, įskaitant ilgalaikes finansavimo sutartis, tarpusavio supratimo memorandumus, bendros nuosavybės programas arba kolektyvines sutartis. Tačiau kai kurie iš tų būdų pareikalaus daugelio metų darbo ir derybų.

Norint sukurti stiprią ir gyvybingą žaidėjų asociaciją, labai svarbu pačioje pradžioje pasirūpinti pajamomis, kurios leistų jums pakankamai išplėsti savo išteklius, personalą ir infrastruktūrą. Kitas pamatinis jūsų rūpestis yra kaupti finansinius rezervus, kurių jums gali prireikti investicijoms, norint, kad asociacija pasiektų aukštesnį lygį.

► ĮVERTINK SAVO TURTA

Prisiminkite, kad žaidėjų asociacija turi būti sporto šakos centras. Galų gale žaidėjai ir sudaro kiekvienos sporto šakos pagrindą. Be jūsų narių, žaidėjų, sporto šaka paprasčiausiai neegzistuos. Žaidėjai sukuria produktą ir pramogą. Todėl jūsų pagrindinis turtas yra buvę ir esami nariai bei jų:

- įvaizdis;
- pasirodymai;
- turinys;
- pripažinimas;
- pasiekimai.

Nors klubai, komandos ir patys asmenys taip pat turi dalį „nuosavybės“ teisių į anksčiau išvardintus dalykus, tačiau kaip žaidėjų asociacija jūs galite atstovauti kolektyviai.

Jūsų santykiai ir bendradarbiavimas su asociacijos nariais turės įtakos jūsų pajamų augimui. Jei asociacijos interesai sutaps su narių interesais, žaidėjai mieliau prisidės prie asociacijos finansinės situacijos gerinimo.

Svarbu suprasti, kad skirtingi prekių ženklai, įmonės, sirgaliai ir sporto pasaulis domisi sportininkais ir nori užmegzti su jais artimesnį ryšį. Vertindami šią situaciją, jūs galėsite konvertuoti savo pagrindinį turtą - asociacijos narius - į finansines pajamas.

Jūs turite galimybę būti novatoriškas ir kūrybingas. Turėsite palyginti nemažai laisvės įgyvendindami

komercines idėjas. Paprastas atsakymas yra tas, kad bet kuri idėja, kuri yra teisėta ir neša pelną jūsų nariams, yra gera.

► PAJAMŲ ŠALTINIAI

Paprastai žaidėjų asociacijos turi įvairių pajamų šaltinių. Apsvarstykite toliau išvardintus variantus ir pasinaudokite ne vienu, bet keliais. Tokiu būdu jūs tapsite žinomas visuomenei ir nebūsate priklausomas tik nuo vieno ar dviejų pajamų šaltinių.

► VALDANTIEJI ORGANAI IR LYGOS

Greičiausiai valdantysis organas ir lyga turės didžiausią jūsų sporto šakos turto dalį. Noras įtvirtinti savo, kaip sporto šakos komercinių pajamų turto dalininko, poziciją gali pareikalauti ilgų ir sunkių derybų, bet tai yra ilgalaikės perspektyvos projektas.

Kaip žaidėjų asociacija, turint omenyje jūsų kolektyvinę poziciją, jūs dažniausiai galėsite suteikti geresnių paslaugų savo nariams, tokių kaip sveikatos priežiūra, draudimas, mokymas ir savanoriškos paslaugos. Derybos su valdančiuoju organu dėl minėtų programų finansavimo yra gera pradžia. Reikalas yra tas, kad „darbdavys“ jau yra įsipareigojęs daugelį šių programų finansuoti.

► TRANSLIUOTOJŲ PINIGAI

Derybos dėl transliuotojų pinigų yra susijusios su jūsų derybomis su valdančiuoju organu ir (arba) lygomis. Šios derybos gali būti labai „kietas riešutėlis“, nes niekas nenorės atiduoti dalies vieno didžiausių pajamų šaltinio. Kita vertus, prisiminkite, kad be žaidėjų nėra produkto, kurį galima būtų parduoti transliuotojams. Šiose derybose jūs turėsite susitarti ir dėl savo narių kolektyvinės „atvaizdo teisės“ vertės tuo laikotarpiu, kol jie užsiima sportu. Jeigu jums pavyks pasiekti šį tarpusavio susitarimą, dalis transliuotojo pinigų užtikrins pastovias ilgalaiques pajamas, pagrįstas tvirtais dalininko principais.

Jau nuo veiklos pradžios dažnai verta užmegzti ir palaikyti tiesioginį ryšį su transliuotojais. Jie gali būti suinteresuoti jus remti ir laikyti jūsų žaidėjus šalia. Gali pavykti susiderėti dėl kelių smulkesnių bendradarbiavimo sutarčių, kurios vėliau gali būti įtrauktos į platesnes derybas. Be to, pagalvokite apie rėmimo arba „nemokamo“ kai kurių renginių transliavimo pasiūlymą, kuris suteiktų kitiems rėmėjams ir partneriams galimybę pasireklamuoti.

Turėkite omenyje, kad vystantis technologijai interneto teisės taps svarbesnės negu televizijos.

► JŪSŲ ORGANIZUOJAMI RENGINIAI

Renginių organizavimas yra geras būdas didinti asociacijos pajamas. Pasisekę renginiai nebūtinai turi būti pompastiški, tačiau jūs turėtumėte gauti iš jų pajamų. Paprastai renginių metu pajamų gaunama keliais būdais:

- iš bilietų pardavimo;
- iš rėmėjų;
- iš surinktų lėšų.

Sporto renginiai yra žymiai paklausesni ir pelningesni nei bet kokie kiti komerciniai renginiai, todėl jūs galite įsitraukti į sėkmingas derybas su renginių organizatoriais ir įvairių paslaugų tiekėjais. Jūs galite organizuoti tokius renginius kaip:

- metiniai pietūs, apdovanojimų pietūs;
- bendri pietūs, priešpiečiai, seminarai;
- golfo žaidimas;
- parodomosios rungtynės, žaidimai, renginiai su esamais ir buvusiais žaidėjais - meistras, legendomis;
- konferencijos;
- lėšų rinkimo renginiai.

► ŽAIDĖJŲ APDOVANOJIMAI

Jūs atstovaujate kolektyvui, todėl turite išskirtinę teisę teikti apdovanojimus. Apdovanojimai yra geras būdas žaidėjams pripažinti vienas kito pasiekimus. Apdovanojimai gali būti:

- mėnesiniai žaidėjų apdovanojimai;
- metiniai žaidėjų apdovanojimai;
- apdovanojimai pagal sirgalių ir žaidėjų balsavimą;
- apdovanojimai pagal statistinius duomenis;
- garbės narių apdovanojimai.

Šie apdovanojimai suteikia galimybę susirasti rėmėjų, išeiti į viešumą ir pripažinti savo narių pasiekimus.

► SPORTO RĖMĖJAI

Jeigu firmos ženklas nusprendė remti jūsų sporto šaką, labai gali būti, kad tam yra daugelis priežasčių, tačiau, be jokios abejonės, jūsų nariai turėjo tokiam sprendimui labai didelę įtaką. Jūsų nariai yra sporto šakos veidas, todėl jie gali ir turi būti įtraukti į sporto rėmimo sutartis. Būtų labai sunku įsivaizduoti kokios nors sporto šakos rėmimą, į kurį vienokiu ar kitokiu būdu nebūtų įtrauktas(-a) sportininkas(-ė).

Jūs turėtumėte užtikrinti, kad jūsų nariai būtų įtraukti į rėmimo sutartis ir gautų atitinkamą atlygį. Atlygis turi aprėpti visą naudą, kurią rėmėjai gauna iš jūsų žaidėjo, ir visą papildomą darbą, kurį žaidėjas atliko (pvz., fotosesijos, vieši pasirodymai). Šios kompensacijos turi būti arba atskiro mokesčio forma, arba įrašytos į darbo sutartį.

Jeigu rėmimo sutartyje nėra numatytas atitinkamas atlygis už žaidėjo teises į atvaizdą, tada yra būtina užtikrinti, kad sutartis nedraudžia žaidėjui sudaryti individualių sutarčių su kitomis kompanijomis (tai gali būti ir rėmėjų konkurentai).

Pradėkite rėmėjų paiešką siūlydami jiems finansuoti savo sporto šakos rungtynes. Jūs taip pat galite padidinti savo pajamas parduodami rėmėjams kitas turimas teises, kurios sustiprintų jų sąsajas su jūsų sporto šaka. Dažniausiai žaidėjų asociacijos gali pasiimti dalį mokesčio už savo nariams suderėtas sutartis.

► JŪSŲ RĖMĖJAI IR PARTNERIAI

Susiradus rėmėjų ir komercinių partnerių, gali gerokai pagerėti asociacijos finansinė padėtis. Nepamirškite, kad žaidėjų asociacija firmos ženklui siūlo daugiau nei tik paprastą firmos ženklo reklamą. Jūs turite ir bendrą socialinės atsakomybės įsipareigojimą, t. y. ginti savo narių teises ir interesus. Jums taip pat rūpi ilgalaikė jūsų sporto šakos sėkmė, nuo kurios priklausys ir jūsų narių ateitis.

leškodami rėmėjų ir komercinių partnerių, jūs turite būti lankstūs ir lengvai prisitaikantys, kad patenkintumėte skirtingus rėmėjų ir verslo partnerių interesus. Bendra jūsų asociacijos ir atskira jos narių reklama prekybininkams gali padėti padidinti firmos ženklo populiarumą, o bendrovių prekių ženklams suteikti galimybę išbandyti unikalų verslo vystymo būdą. Kai kurioms firmoms remti žaidėjų asociacijas yra labai pravartu, todėl užsibrėžkite tikslą rasti bent vieną gerai žinomą rėmėją.

Daugelis paslaugų tiekėjų, nuo draudimo ir sveikatos paslaugų iki autoservisų ir kelionių agentūrų, bus pasiruošę siūlyti jūsų nariams nuolaidų ir specialių pasiūlymų, kad tik gautų galimybę dėl vieno ar kitų priežasčių užmegzti ryšį su išskirtiniais jūsų nariais.

Taip pat vertėtų apsvarstyti sandorius „paslauga už paslaugą“. Pagrindinis jūsų rėmėjas gali būti biuro paslaugų tiekėjas. Tokiu atveju jis galėtų gauti nemažai naudos iš asociacijos ir jos narių, o mainais jums suteikti nemokamų biuro paslaugų. Tiesiog kurdami komercinius santykius būkite atviri įvairioms idėjoms.

► VIEŠA INFORMACIJA IR ŽINIASKLAIDA

Yra keletas naudingų idėjų, kuriomis jūs galite pasinaudoti. Visos jos paremtos tuo pačiu principu: suteikti „išskirtinį“ priėjimą prie jūsų narių. Jeigu jūs kontroliuojate informaciją, kuri pasiekia visuomenę, straipsnių publikavimą ir interviu, jūsų nariai jums pasitikės, lengviau patikės asmeninę informaciją ir laisviau reikš savo idėjas. Kurti savo tribūną, interneto tinklalapius, žurnalus ir programas yra brangus ir rizikingas verslas. Trumpalaikėje perspektyvoje geriausia yra susirasti trečiąją šalį, kuriai jūs pateiksite informaciją (kontroliuojant 100 % viešai skelbiamos informacijos), o ji jums suteiks tribūną. Sritis, kurios sudomintų visuomenę:

- gyvenimo būdas, išskirtiniai interviu;
- užkulisių įvykiai;
- blogai, dienoraščiai;
- nuomonės, debatai;
- treniravimas ir technika;
- unikalios akimirkos - pergalės, vienkartiniai renginiai.

► BENDRUOMENĖ, LABDARA IR LĖŠŲ RINKIMAS

Yra dvi pagrindinės sferos, kurias verta turėti omenyje:

1. Įsteigtas savanoriškas fondas gali remti žaidėjus, patekusius į sudėtingas situacijas, kenčiančius dėl sveikatos problemų ar turinčius nesklandumų asmeniniame gyvenime.
2. Įsteigtas bendruomeninis fondas gali tarnauti tokiai asociacijos veiklai, kaip antai bendruomeninis darbas, labdara, treniravimas, kvalifikacijos tobulinimas ir įdarbinimas.

Šie fondai gali tapti tikra asociacijos vertybe, sukurdami pajamų, kurios gali būti privalumas jūsų nariams ir platesnei bendruomenei. Plėsdami bendruomeninę ir labdaringą veiklą, jūs kuriate patrauklią istoriją, kurią galite pasakoti, ir tokiu būdu pritraukti rėmėjų. Renginių metu jūs galite organizuoti aukcionus, loterijas, tyliuosius aukcionus ir pan. Jų metu galite pasiūlyti vertingų prizų:

- pasirodymų su jūsų nariais;
- mažmožių atminčiai;
- asociacijos rėmėjų paaukotų daiktų;
- bilietų, pakvietimų į sporto renginius.

► BŪKITE PAPERASTI

Didindami komercines pajamas, vadovaukitės paprastu principu - išmokite eiti, o tik paskui bėgti. Permažytikite savo planus, įvertinkite galimus laimėjimus, riziką ir galimą išteklių išsekimą. Yra keletas sėkmingų būdų pradėti jūsų veiklą, ir daugelis žmonių bus pasiruošę jums padėti - reikia tik paprašyti.

► PAKALBĖKIME

Daugelis sporto šakų Europoje turi du (arba tris) dalininkus, su kuriais jums teks turėti reikalų; tai:

- klubai ir lygos;
- federacijos;
- vyriausybė.

Žaidėjų asociacijos turėtų siekti, kad vyktų reguliarūs susitikimai su visais dalininkais. Organizuodami susitikimą, fiksuokite raštu visus pokalbius ir saugokite visų atsakymų kopijas.

Dažnai gali kilti įtampa tarp lygų ir klubų arba federacijų ir vyriausybės. Tai gali sudaryti jums galimybę įsitraukti į derybas drauge su viena iš šalių, kuriai jūs pasiūlytumėte savo paramą.

Jei jums sunku surengti susitikimą su lygomis ar federacijomis, prašykite pagalbos iš vyriausybės. Gali būti, kad vyriausybė finansuoja federacijas ir turi galimybę jas paveikti.

► OFICIALUS PRIPAŽINIMAS

Būti pripažintam jūsų sporto šakos dalininku yra tikrai naudinga, tačiau žaidėjų asociacijos teisėtumas su šiuo pripažinimu niekaip nesusijęs. Svarbiau yra turėti profesinės sąjungos statusą, nes tuomet jūs galėsite derėtis kolektyviai savo narių vardu. Jeigu daugelis jūsų asociacijos narių yra aukščiausios lygos klubų žaidėjai, vadinasi, jūs esate oficialiai pripažintas svarbiausio dalininko sporto šakoje - pačių žaidėjų.

Kai ateina laikas vesti oficialų socialinį dialogą, jūsų šalies vyriausybė gali patikrinti asociacijos veiklą - ar asociacija iš tikrųjų atstovauja žaidėjų interesams. Dėl kito oficialaus pripažinimo, t. y. federacijos ar lygų, nesukite per daug sau galvos.

Norėdami įtraukti nacionalinės rinktinės narius į asociacijos veiklą, jūs turėsite puikią galimybę užmegzti kontaktus su sporto federacija. Paprastai federacijos įdarbina nacionalines rinktines (bent trumpam laikui) ir siekia, kad žaidėjai būtų patenkinti. Taigi jeigu visa nacionalinė rinktinė paprašys žaidėjų asociacijos derėtis jų vardu, jums pasitaikys nebloga proga pradėti vystyti santykius su federacija. Tačiau niekada nepamirškite, kad jūs dirbate žaidėjams ir dėl žaidėjų.

Pakalbėkite su pagrindiniu nacionalinės rinktinės rėmėju ir pabandykite suderėti papildomą sportininkų pasirodymą, už kurį gauti pinigai eitų į komandos (žaidėjų) asociacijos sąskaitą.

► PAGRINDINĖS DERYBŲ SRITYS

Jeigu jau atlikote žaidėjų apklausą ir žinote, kas kelia jų rūpestį, tai pradėkite derybas su klubais ar federacijomis būtent nuo tų punktų, kurie aktualūs žaidėjams. Jeigu apklausa dar neatlikta, derybas galite pradėti nuo toliau išvardintų aspektų:

- atlyginimai, sąlygos, standartinė sutartis;
- judėjimo laisvė;
- varžybų tvarkaraščiai;
- kompensacija traumoms atveju;
- antidopingas;
- sveikata ir saugumas;
- pasitraukimas iš sporto ir persikvalifikavimas;
- teisė į atvaizdą.

Vienos šių sričių yra sudėtingesnės nei kitos. Geriau pradėti nuo tų, dėl kurių bus lengviau susitarti.

Kita gera, bet labiau konfrontacinė derybų pradžia yra atkaklus tvirtinimas, kad profesionalūs žaidėjai turi tokias pat teises kaip bet kuris kitas darbuotojas ar pilietis, ir kad prieš kreipdamiesi į teismus, siekdami įteisinti šį statusą, jūs norėtumėte susitikti su lyga (klubais).

► BŪKITE KŪRYBINGI

Nebijokite naujų idėjų. Žaidėjų asociacijos turi puikias galimybes propaguoti naujas iniciatyvas, tokias kaip sveikatingumo ar rasinės tolerancijos skatinimas. Dažnai tokioms programoms lėšų skirs vyriausybė.

Lygos ir federacijos norės prisijungti (ir perimti vadovavimą) prie jūsų kai tik pamatys jūsų iniciatyvą ir užsidegimą.

► SOCIALINIS DIALOGAS

.....
Jeigu jūs sėdite prie derybų stalo su klubais spręsdami savo problemas, galima sakyti, kad socialinį dialogą jau užmezgėte.

Ilgalaikis bet kurios žaidėjų asociacijos tikslas greičiausiai bus kolektyvinė sutartis, apimanti standartinę darbo sutartį. Tai gali būti pasiekta tiesiogiai ar per socialinį dialogą. Kaip jūs sieksite kolektyvinės sutarties priklausys nuo įstatymų, taisyklių ir tradicijų jūsų šalyje.

Kartais lygos neigia savo, kaip darbdavių asociacijos, statusą. Tai gali sukelti problemų, tačiau paprastai tokia situacija tiesiog pareikalauja papildomo jūsų darbo, kai reikia įrodyti, jog lygos vis dėlto yra darbdavių asociacija (ar bent jau gali ja tapti). Dažniausiai tokio jūsų papildomo darbo pastangos pasiteisina. Šioje situacijoje jums gali prireikti patarimo, nes viskas priklauso nuo teisinio reglamentavimo jūsų šalyje.

Socialinį dialogą su klubais gali padėti užmegzti vyriausybė. Jei įmanoma, paprašykite jos pagalbos.

Paprastai socialinis dialogas vyksta tarp darbdavio ir darbuotojo, bet sporto pasaulyje būtų išmintinga į šį dialogą įtraukti ir sporto federaciją, tiesiog kaip stebėtoją. Naudinga turėti patyrusį, neutralų, abiejų pusių gerbiamą tarpininką.

Formalaus socialinio dialogo (arba tiksliau - kolektyvinės sutarties) nauda pasireiškia tuo, kad abi pusės gali laisviau interpretuoti tam tikras taisykles. Pavyzdžiui, Europos darbo laiko direktyva leidžia suteikti visiems Europos darbuotojams mažiausiai 20 dienų atostogų per metus, neskaitant vienos laisvos dienos per savaitę. Priklausomai nuo vietinių įstatymų, žaidėjų asociacija galėtų nereikalauti laikytis šios direktyvos mainais į palankesnę rungtynių ir turnyrų tvarkaraštį.

Ar jūs jau įsitraukėte į oficialų socialinį dialogą? Tokiu atveju yra keletas organizacijų ir žmonių, galinčių jums pagelbėti atliekant tolesnius veiksmus. Sporto pasaulyje FIFPro (profesionalių futbolo žaidėjų federacija) yra vienintelė žaidėjų asociacija, kuri Europos Komisijos pripažinta formaliu socialinio dialogo partneriu. „UNI europa“ /EURO-MEI (žiniasklaidos, pramogų ir meno darbuotojus vienijančios organizacijos Europos padalinys) taip pat turi didelę patirtį kuriant ir vykdančias socialinį dialogą pramogų sektoriuose.

Yra daug būdų siekti gerovės jūsų nariams. Labiausiai patyrę derybininkai dažnai vengia konfrontacijos, vis dėlto beveik visada, plečiantis asociacijos veiklai, ateina laikas, kai tenka užimti tvirtą poziciją.

Kai derybos atsiduria aklavietėje arba klubai atsisako derėtis, yra keletas veikimo būdų.

► TEISINIS KELIAS

.....
Nieko nėra aukščiau už įstatymą, tai tinka ir sporto organizacijoms.

Padėdami pateikti ieškinį vienam iš savo narių nacionaliniam (ir Europos) teismui, prisidėsite ginant narių teises. Tai parodys klubams jūsų ketinimų rimtumą, o nariams jūsų rūpinimąsi jais. Byla teisme gali paskatinti žiniasklaidos susidomėjimą.

Jums reikės daug teisinės pagalbos prieš iškeliant bylą. Svarbu finansuoti tokią bylą, kuri turi daug galimybių laimėti. Įstatyminė bazė jūsų šalyje bus svarbi bet kurios bylos eigai, bet visi piliečiai turi teisę kreiptis į Europos teismus (tai gali užimti daug laiko). Ten, kur nėra specialaus sporto įstatymo, žaidėjai turėtų turėti tas pačias teises kaip ir visi kiti darbuotojai.

Teismo išlaidas įmanoma gerokai sumažinti. Kai kurie namų draudimo polisai dengia teises išlaidas, ir žaidėjas gali jomis pasinaudoti. Galbūt jūs galite rasti teisininką, kuris dirbtų pagrindu „nėra pergalės - nėra atlygio“. Arba jei žaidėjas prarado darbą ir jo finansinės

galimybės ribotos, gal galima pasinaudoti valstybės finansuojama nemokama teisine pagalba.

Blogoji šio proceso pusė yra ta, kad jis gali gerokai užtrukti prieš bylai patenkant į teismą. Įmanoma, kad žaidėjas bus diskriminuojamas, kol byla pasieks teismą.

Geroji pusė ta, kad teismas gali būti palankus žaidėjui ir įsakyti sporto federacijai pakeisti taisyklės arba derėtis dėl jų su žaidėjų asociacija (vesti socialinį dialogą).

► PROTESTO VEIKSMAI

.....
Žaidėjai gali imtis skirtingų protesto veiksmų. Nuo visiško atsisakymo dirbti iki juostelės nešiojimo asociacijai paremti.

Pagrindinė taisyklė - venkite atsidurti tokioje situacijoje, kai streiko veiksmai sumažina žaidėjų pajamas ar gresia atleidimu iš darbo. Nepamirškite: dažniausiai daugelis žaidėjų nebus itin suinteresuoti dėl sprendžiamo klausimo ir prisidės tik dėl kitų.

Būkite kūrybingi ir nuoseklūs streiko atveju. Išstirkite silpnąsias priešininko puses ir jas akcentuokite. Pavyzdžiui, jei pagrindinės sporto pajamos yra iš televizijos transliacijų, atsisakykite duoti interviu po rungtynių. Jei yra sporto rėmėjas, galite grasinti boikotuoti jo produktus. Nebijokite kalbėti tiesiogiai su TV kompanija ar rėmėju - jie greičiausiai norės išvengti streiko ir gali pradėti spausti klubus, kad problema būtų išspręsta.

Vokietijos krepšinio žaidėjų asociacija SP.IN neseniai paprašė abiejų komandų žaidėjų priimti laiko nuobaudą prieš lygos rungtynes. Taip buvo pareikšta pozicija dėl darbo ginčo, bet nebuvo padaryta neigiamos įtakos rungtynių rezultatams ar žaidėjų pajamoms.

Galutinis protesto veiksmas būtų visiškas pasitraukimas iš darbo. Toks žingsnis turėtų būti paskutinė priemonė, nes tai atneš žaidėjams finansinių nuostolių ir galbūt jie net neteks darbo vietos. Blogiausia, kas gali nutikti, jei žaidėjai nutrauks streiką nieko nepasiekę: žaidėjų asociacija atrodys bejėgė, be paramos, ir jos vadovybė turėtų būti pakeista.

Įstatymai, reglamentuojantys streikus, skirtingose šalyse yra skirtingi, todėl reikia rimtos teisinės konsultacijos prieš imantis tokių veiksmų.

Jungtinėje Karalystėje įstatymai įpareigoja sąjungas rengti visuotinį balsavimą, siekiant įsitikinti, kad dauguma jų narių sutinka streikuoti. Profesionalių futbolininkų asociacija panaudojo šį ginklą 2001 metais ir įstengė parodyti, kad 99 % jų narių pritaria šiam veiksmui ir nežais TV transliuojamų rungtynių.

► POLITINIS LOBIZMAS

Priklausomai nuo šalies, sporto ministerija dažniausiai gali daryti įtaką sporto federacijoms. Net jei tai neduos norimų rezultatų, vyriausybės informavimas apie žaidėjų nusivylimą ir apie tai, ką jie norėtų pakeisti, turi savų privalumų.

► ŽINIASKLAIDA IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

Nesvarbu, kokį kelią jūs pasirinksite, bet kuriuo atveju jums reikės apgalvoti, kokią informaciją atskleisti žiniasklaidai. Svarbu užtikrinti, kad žaidėjų balsai būtų išgirsti ir jų veiksmų priežastys nusakytos aiškiai.

Kartais užtenka pasakyti žiniasklaidai, jog jūs kreipsitės į teismą ar subursite žaidėjus streikui, ir klubai jau bus pasiruošę sėsti prie derybų stalo.

08

> PASAULIO ŽAIDĖJŲ ASOCIACIJOS, VIENYKITĖS!

Žaidėjams naudinga susiburti į asociaciją, lygiai taip pat naudinga asociacijoms susiburti ir įkurti asociacijų federaciją.

Organizuokite nuolatinis susitikimus su kitomis savo šalies žaidėjų asociacijomis. Tokiu būdu jūs galėsite pasidalinti informacija ir suformuoti vieningą poziciją bendrais klausimais, kurie aktualūs daugeliui sporto šakų, pavyzdžiui, dėl dopingo vartojimo. Nuo įvairių asociacijų priklausys, kiek jos norės investuoti į žaidėjų asociacijų federaciją, tačiau net kartą per metus suorganizuoti susitikimai bus naudingi.

Kaip skirtingos sporto federacijos buriasi į Europos ir tarptautines federacijas, taip žaidėjų asociacijos gali įkurti tarptautinę savo sporto šakos asociaciją. Tokia sąjunga gali būti gera atsvara federacijų galiai. Kelionė

ir apgyvendinimas yra brangūs, todėl pabandykite organizuoti susitikimus tarptautinių ar Europos čempionatų metu, kai šiaip ar taip visi jau būsite vienoje vietoje.

Galviausiai „EU Athletes“ suteikia balsą visoms Europos skirtingų sporto šakų žaidėjų asociacijoms. „EU Athletes“ sėkmingai bendradarbiauja ir veda dialogą su Europos Komisija dėl žaidėjų teisių užtikrinimo. „EU Athletes“ dirba su „UNI europa“ / EURO-MEI, kad paskatintų ir įtvirtintų Europos socialinį dialogą sporto sektoriuje - tai padės užtikrinti žaidėjų teises visoje Europoje.

„EU Athletes“ yra narių asociacija, atvira visoms Europos žaidėjų asociacijoms - taigi prisijunkite prie mūsų jau dabar!

KŪRĒJŲ SĄRAŠAS

AUTORIAI

Simon Taylor
Jim Souter

► PADĖKA

Yves Kummer
Walter Palmer
Marjolein Oorsprong
Giedrė Lelytė
Jonas Hoffmann
Rafel Jofresa
Anne Marie Litt
Q-promotions
Gazz
Sander van der Holst

NAUDINGA KONTAKTINĖ INFORMACIJA

EU ATHLETES

Wattbaan 31-49
3439 ML Nieuwegein
The Netherlands
Tel: +31 (0) 30 751 38 36
E-mail: info@euathletes.info
www.euathletes.info

UNI-EUROPA / EURO-MEI

Gasthuisstraat 31, Rue de l'Hôpital
7th Floor
B-1000 Brussels, Belgium
Tel: +32 (0) 2 234 56 56
Fax: +32 (0) 2 235 08 70
www.uni-europa.org

Leidimo data: 2009 m. rugsėjo 1 d.

WITH THE FINANCIAL SUPPORT OF THE EUROPEAN COMMISSION
AVEC LE SOUTIEN FINANCIER DE LA COMMISSION EUROPÉENNE
MIT DER FINANZIELLEN UNTERSTÜTZUNG DER EUROPÄISCHEN KOMMISSION

WITH THE FINANCIAL SUPPORT OF THE EUROPEAN COMMISSION
AVEC LE SOUTIEN FINANCIER DE LA COMMISSION EUROPÉENNE
MIT DER FINANZIELLEN UNTERSTÜTZUNG DER EUROPÄISCHEN KOMMISSION

